

1118 H 993

121 22

2500.-

MLLS.

Ph. Melancthon

EPISTOLA DE

LIPSICADIS

PVTATIO

NE

Kessler

159

Mela D

Johanni oecolampadio theo

logo Philippus Melancthon
Salutem in Christo.

Neq̃ referre multum puto. neq̃ tu magnopere desideras
studium ac voluntatem animi erga te mei pluribus verbis decla-
rari. Nam eiusmodi auspicijs animos nostros optimus ille sincere
caritate spiritus conciliavit. ut amicitiam nostram neq̃ labefactari
ullo casu in tam varia omnium rerum humanarum vicissitudine posse
sperem. neq̃ vulgaribus. illis et per gratias pedaneis suffragijs
id genus literarum qualibus fere alunt amicitie altius acturaz
radices In utroq̃ spiritus incubit pariter ut inadita sit amicitia.
tum simulati. tum nugacibus istis blanditijs. Atq̃ utinam illius
queam grato pectore beneficium agnoscere qui talem. non dico
Thesea. sed Christiana fide amicum nobis iunxit. Theo. n. plane
mortalium est. cuius presentior in me iam inde a puero usq̃ fu-
erit beneficentia. quam tua. eaq̃ vere liberalis. ac propterea gym-
non ton chariton referens. Neq̃. n. rationes nostre sinebant
equare beneficium beneficio. Qua parte quidam tu prestas.
queso permitte vincere nos amando. Aristoteles enim qui bene-
ficio quicquam affecerit. ab illo tantum vult amari. quantum meretur
beneficium. aut certe beneficij gratia. Argute ille quidem. sed non
omino probe. Neq̃. n. nobis scopus est amoris nostri. beneficium
vultum tuum. sed ille auctor amicitie nostre Christi spiritus. Tu interim
quidam officij amico dedisti. communi charitatis iure debebas
vicissim in nominibus tuis nos quoque sumus. non defuturi offi-
cio. si quando casus aliquis feret. Jam vero. quod attinet. nolui
quandoquidem reliqua fere in studijs literarum communia habemus
frustrari te ijs. que expectatione maiore quam pro te Lipsie de
ambigujs quibusdam Theologorum. ut videtur. locis acta sunt
Nec opinor nihil referre tua. qui et pro theologici nominis di-
gnitate in illo Suevie theatro urbe Augusta sacrum Panegy-
risten agis. et ut theologice literere. pure simpliciterq̃ doceatur
adniteris. hec vero disceptandi provincia primum non ob aliud
suscepta est. nisi ut palam fieret inter veterem et Christi theolo-
gia. ac noviciam et Aristotelicam quantum intersit. Verum quid profec

tū sit. aut quod sum inclinari intres. mihi sane nō est in pclinē
iudicare. Quo diligentius omnia prosequar. que ad causam
attinēt. ut nō nihil certi ex istu queas oculatioꝝ assequi. varia
pcul dubio fama ad vos perferet. qua ppter fide historica. et
quā simpliciss. subnotatis capitib⁹ disceptationis agā. ut in
telligas quid de quoq; controuersum sit. Atq; ut inde. o sper
epo grammis. ordiar. Superiore anno sentētiās. quas Mar-
tinus de indulgentiis pposuit disputādas Ectius obelis no-
tauit. amarulētius est scriptū quā ut hinc aliquid pferā. Ex
illis reuellit aliquot Carolostadius in cōclusionib⁹ suis. que
extant. Carolostadio respondit Ectius per apologiā. in qua
iam pleraq; mitius. quā ante in obelis. Apologiā edito libello
Carolostadius cōfutauit. lōga est iniuria. lōge ambages. pla-
cuit ad summū. ut cetera pretereā. disputare. dies dictus est.
Lypsiā confluit Joānes Ectius Ingolstadien. Andreas
Carolostadius et Martinus Luther Vuittembergē. Rerū
summa in cōclusiones coacta erat pauculas. quo certi⁹ id p-
poneretur de quo disputandū esset. Satis opinor cōstare tibi
quid de disceptatione conuenerit. uidelicet ut ageretur causa
excipiētibus notariis. atq; id scriptū euolgaretur. essetq; iudi-
ciū penes optimū quēq;. Primū Ectius causatus est apud
eos qui designati erāt ab Illust. Principe Georgio Saxonie
Duce. Noecenate humanorū studiorū prefecti disputationis.
contra quaz condixerat uideri sibi ex iure disputantiū esse. ne
dictaretur. gliscentē eorum vim qui congregiuntur pugnaturi
sensim p stili morā deferuere. impetu augeri animos. cōtando
labascere. Id ego nescio an e simplicitate theologica uideri
possit. ubi nihil tam prestandū est. quā ut nequid impetu. ne-
quid temere. nequid immodico animo dictū uideat. Et ut in
studiis literarū. ac potissimum in negotio pietatis nihil puto
neq; prius neq; salutaris congressu familiari doctorū ac bo-
norū. ubi sentētia cū sententia. placidis ac trāquillis. minieq;
pertinacibus animis cōfertur. ubi neq; uinci indecorū ē. neq;
vincere plausibile. ita uix aliud censeo perniciosius popularis-
bus illis disceptationib⁹. ubi nō pōt. quantūuis bonis nō ob-
strepere uictorie cura. Scis tu q̄ multa prudenter in hac sen-
tentiā scribat Nazanzen⁹. quā multa itē Erasmi⁹ noster. Jā

vero conuenerat de Notarijs. neq. n. aliter psuaderi poterat
Carolo stadium. qui cū primū susceptū est certamē. ibi certos
q. indices designari voluit Ecti. nō recusauit Carolo stadium
Itaq. die. xxvij. Mens. Junij congregiuntur Joā. Ecti. et
Carolo stadium. De libero arbitrio propositum est. An sit alis
quod nobis. asseret. bonum opus. hoc est ut ipsi dicunt.
an de congruo emereamur gratiā. cū facim. qd in nobis est.
vtoz. n. ipsorū verbis. Hoc cū agi deberet. vide quorū con-
tentiōe rapti sint. et in quos scopulos impegerit. agi debebat
quid p sese citra gratiā posset voluntas nostra. ipsi questionē
alio rapiūt. et quatuor credo cōtinuos dies in eo disceptant.
An volūtas tantū recipiat bonū opus. ipm. q. bonū op. sola
efficiat gratia. In has Symplagadas coegerūt causam nō
ita multū necessariā. et plane alienā ab istituto Carolo stadium
Dedit Ectius in volūtatē nostrā nō esse vim genuinam. quā
opus bonū pducatur. sed asciticiā tantum. eamq. quā feneret
gratia. id qd primū videbat oppugnare deinde a Carolo sta-
dio rogatus largiret ne totū opus bonū esse a deo. respondit
totū qdē. nō aut totaliter. Ecce aut ut argutū hoc cōmentū
dignum maiestatis theologici nominis. adeo. logus. cyuiz in
cuius hodie liberū est. Primū fatetur Ectius volūtatē a deo
moueri. deinde ut consentiamus in nostrā esse ptate. inquit.
Id Carolo: oppugnavit aliquot Augustini loc. et hoc Pauli
fortiss. deus efficit in nobis velle et perficere. atq. hec ni fallor.
sententia salva Carolo studio mansit. Quedā p dogmate suo
ex Bernardo trāscripserat Ecti. ad rem parū attinētia. atq.
hec fere sunt q cū Carol. Ecti. Integrā credo hebde mada
perdidimus in his. quorū capita syntomos notavi. His au-
torib. primū didici quid sit q veteres. sophistēste. dixerunt.
Mirū hec omia quo tumultu. quā tragice tractata sint. quo
minus mirū est parū pfectū esse. sua. n. silentia amat spūs per
que nobis illabitur. seq. insinuat cupidis. non glorie. sed cog-
noscende veritatis. Nō prostat in porticib. sponsa illa dilecta
Christo. sed in domū matris sue sponsum introducit. Immo
neq. ulli nos sapientie celestis radiū pellucēt. nisi iā ante cruce
perpurgat. mortuosq. pristinis mūdi elemētis. ut cuz Paulo
dicam. Sub hec et Martinus in harenā descendit. nā hacte-

nus nō satis certū erat contredi. qui causse inuidiose iudices
designare cōmode non posset pro iure appellationis sue. tamē
cū de eo cōuenisset. agi ceptū est de Ro. Pōtificis auctoritate
controuersumq; est. an iure diuino pbari posset. Decumenici
pōtificis auctoritas. esse oecumenicū pont. igenue fatei Mar
tinus. In hoc disputat. an iure diuino probari ei⁹ auctoritas
possit. In hunc locū qñquidē paulo asperior est. dies quinq;
ni fallor. impensi sunt. Ibi multa acerbe Ecti⁹. mltā icinilit.
Breuiter omīa eiusmōi. vt inuidiaz apud volg⁹ Martino con
flaret. Argumentū primū erat Ectij ecclesiā. acephalon. esse
nō posse. cū ciuile corpus sit. esse igit Papā iure diuino caput
ecclesie. Tū Martin⁹. Christū se fateri caput esse. cū ecclia sit
regnū spirit⁹. nō desiderare aliud caput: vt ad Colossen: i. Ad
hec locos aliquot ex Hieronymo et Cypriano addidit Ecti⁹.
qui quantū de iure diuino pbant ipse viderit. Jam et quidam
loci manifeste apud eos dē scriptores in dubiū vocabāt. quos
ipse p certis proferebat. Bern. auctoritatē ad Eugenū. ceu
panoplia Achilleam iactabat. cum tamē et in eodem libro ad
Eugenū sint q nō omīno nihil ad istitutū Martini faciāt Ce
terū Bernardo in hoc negocio quid debeat. quis est tā stupi
dus qui nō itelligat. Ex Euāgelio. vsus est loco Mattei. Tu
es Petrus. et super hanc petra rē. Martin⁹ confessionē illam
fidei esse voluit. petrūq; ibi psonā vniverse ecclesie gerere. seq;
Christū petra vocare. idq; ex ipsius sententie ordine pluribus
cōiecturis coarguit. Itez loco. pascite oues meas. qd pprie ac
priuatim petro dictū est. respōdit Martinus. post parē Apo
stolis omib⁹ auctoritatē traditā. Accipite Spm sanctū. qm
remiseritis rē. hec. n. verba sunt demādati officij Christū do
cuisse quid sit pascere. et qualē voluerit esse qui pasturus sit.
Ad hec Ectius Cōcilij Cōstatien. auctoritatē allegauit. vbi
inter dānatos articulos Hussitarū est et hic. de necessitate sa
lutis est credere Romanū Pōtificē oecumenicū esse. ibi iacta
tū varie Conciliū errare nō posse Prudenter ad hec Martin⁹
nō omīs articulos p hereticis dānatos. et reliqua que hic oīa
molestū est referre. Neq; huius est loci tractare que sit Cōci
liorū auctoritas. Hoc palam est. non posse Concilium nouos
articulos fidei condere. Male audiūt ob hec Martin⁹. q vider

Batur obstrepere. concilijs. quom ille nihil maiore religione
p̄staret. quā vt sua cōcilij esset auctoritas. ibi hereses. Bohe
mice factiones. et id genus crimina alia obijciebātur. L argit⁹
est Ectius equalē oīm Apostolorū auctoritatē fuisse. nec con
sectancū esse. vt sint eq̄les Epi. Interesse. n. inter apostolin et
ad ministratiōem. cum nō sit. apostoli. aliud nisi legatio eis
ypacadi ipseos. Paulo ad Ro: auctore. Neq; iter. apostolin
et administratiōem quid intersit. video. Intolerabile visum
Ectio alicubi recedere a pontificijs decretis. aut a qualibuscū
cumq; verbis alicuius e sanctis patrib. Verum sententiā suā
de pont. loco ad Galatas Martinus munijt. nō aproschor
do. quantum video. Ab ijs qui videbant esse aliquid. quales
aliqñ fuerint. nihil mea interest. Deus. n. personā hominis nō
accipit. mihi aut qui videbantur esse aliquid nihil cōtulerūt.
Interim Ecti⁹ opinat⁹ a Christo Apostolos lectos esse. sed a
Petro ordiatos episcopos. et his estimes reliqua. Ad cōstitu
tionem que recenset in decretis. Ne Romanus pontifex vni
uersalis Episcopus nominetur. respondit. non quidem vni
uersalem episcopū nominandum esse. sed vniuersalis ecclesie
Episcopū. Post hec de purgatorio agi ceptū. cuius questiois
arbitror. scopū ne attigisse quidē. Nā cū differendū esset. quā
in purgatoriū potestātē habeat Papa. cepit Ecti⁹ aliā cantā
lenā. esse purgatoriū. probari vt possit. Id quod recepti⁹ est.
quā vt necesse sit toties in scholas vocare. Locus ē in Maca
beis vulgat⁹. quo sententiā suā muniebat Ectius. Martino
visum est in cōtentione iuxta Hieronymi sententiā non valere
Macabeos. Cōtra ille. tm̄ deberi Maccabeorū libro. quātum
Euāgelio. digna scilicet theologo vox. et oīno id mordec⁹ te
nuit. Additus Pauli locus ad Corinthios. Saluus erit. sic tm̄
quasi per ignem. de quo scis vt variant interpretes. Jam et hoc
Matthei. Esto cōsentiens aduersario tuo et. de carcere et q
dicit donec soluerit extremū quadrantē huc detorsit. quod vi
des vnde petatur. et in quā sit dictū sententiā. Nephas ē puta
re eo loci carcerē de purgatorio itelligi. Vellē Christi plebecu
lam felicius erudiri. quā id gen⁹ interpretatiōis. plereq; lōgi⁹
a fontib. ducūt scripturā. quā vt nativā vim retineat. Jā et
hoc in psalmo p purgatorio produxit. Transiimus pignem

et aquaz . et nescio que pari fide alia. De indulgentijs minore
cōtentione disputatū est. immo ipi Eckio iocū et ludū ciebat
Ad summū de penitētia actū est. eius questionis scopū Eckij
enthymemata nescio an attigerint . penas alijs satisfactiōis
probabant. quas admittebat Martinus. Ceteruz p singulis
pctis ad singulas penas deposci penitentē a iusticia diuina.
quas in potestate hominis sit remittere. mihi per illas ratio ci-
natiōes non apparebat. Atq; hec quidē sunt potissima que in
cōtentionem istam vniuersam inciderunt. pleraq; alia magis
ridicula sunt. quam vt ijs te onerare possim . alioqui felicius
occupatū. Duo reliqui dies dati sunt Carolo stadio. altero de
obice. vt vocāt gratie actū est. quē largit̃ Eckius nō tolli na-
tura. sed gratia. altero. an in quolibet bono opere peccemus.
De quo plerisq; cū ab Eckio. tū a Carolo stadio egregijs scrip-
ture locis pugnātū est. mihi sane visus est Paul⁹ vij. Cap. ad
Romanos nō nihil adiuuare sentētiā Carolo stadio. Plura
scripturus alio ad necessarias opas auocabar. quāq; hec for-
tasse immodicus. sed placuit nugari tecū amicissimo. eaq; de
re qua expectatione maiore quā fructu agi ipse vidi. De hu-
iusmodi disceptationib. plausibilib⁹ quid alijs sentiant nescio.
mihi quidē aproschystoi videntur Ingenia. eruditionem va-
riam. et multiplicem doctrinam hoc theatro ostētarunt isti. ex
quib. ad pietatem. vt plurima fieret accessio optarim . Ceterz
apud nos magne admirationi plerisq; fuit Eckius ob varias
et insignes ingenij dotes. Carolo stadio e scriptis credo noui-
sti. Bonus est vir et rara doctrina. planeq; nōnihil extra vol-
gi aleam eruditus. In Martino longo iam vsu mihi familia-
riter cognito. viuar ingenij. eruditionē. et facundiā admiro.
sincerum et pure Christianū animū non possum nō deamare.
Amicis comunib. ex nobis salutem. dicito. Scis quod dici
grecis solet. polemou kēna polla. quare nō est vt de hui⁹ dis-
ceptationis euentu. neq; fame. neq; ijs qui in ea fame studie-
runt. omnia credas. Vale Vuittemberge. xxi. Iuli.

